

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

**ІСТОРИКО-МІСТОБУДІВНИЙ АНАЛІЗ
ЗАБУДОВИ І ТЕРИТОРІЇ**

Методичні рекомендації
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Історико-культурна спадщина»
для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти спеціальності
G19 (192) «Будівництво та цивільна інженерія»

Київ 2026

УДК 711.11:572.48:625.739

I-89

Укладач Л. О. Апостолова-Сосса, канд. техн. наук, доцент

Рецензент Г. В. Айлікова, канд. техн. наук, доцент

Відповідальний за випуск А. М. Мамедов, канд. техн. наук,
доцент

*Затверджено на засіданні кафедри міського господарства,
протокол №6 від 24 червня 2025 року.*

В авторській редакції.

I-89 **Історико-містобудівний аналіз забудови і території** [електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з дисципліни «Історико-культурна спадщина» / уклад.: Л.О. Апостолова-Сосса. – Київ : КНУБА, 2025. – 19 с.

Розглянуто цілі та завдання збереження культурної спадщини та традиційного характеру історичного середовища; викладено методичні основи історико-містобудівного аналізу території районів історичної забудови, обґрунтування прийняття рішень щодо визначення пам'яткоохоронного зонування і режимів використання території.

Призначено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності G19 (192) «Будівництво та цивільна інженерія».

© КНУБА, 2026

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
СКЛАД КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	5
МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ІСТОРИКО-МІСТОБУДІВНОГО АНАЛІЗУ ТЕРИТОРІЇ І ЗАБУДОВИ	6
МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	7
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	12

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета контрольної роботи «Історико-містобудівний аналіз забудови і території» – закріплення теоретичного курсу «Історико-культурна спадщина» в частині забезпечення збереження нерухомої історико-культурної спадщини та традиційного характеру історичного середовища та обґрунтування прийняття рішень щодо визначення пам'яткоохоронного зонування і режимів використання території.

Завдання контрольної роботи:

- набуття знань і навичок проведення історико-містобудівного аналізу;
- ознайомлення з діючою системою науково-проектної документації і формування навичок роботи з матеріалами історико-архітектурного опорного плану, зон охорони пам'яток історико-культурної спадщини, історичних ареалів;
- ознайомлення з підходами до виявлення об'єктів культурної спадщини;
- ознайомлення з методикою проведення історико-містобудівних досліджень території і об'єктів забудови;
- ознайомлення з методологією проведення аналізу періодизації, історико-культурної цінності забудови, основних характеристик традиційного характеру історичного середовища, ландшафту, видового розкриття об'єктів культурної спадщини, їх композиційного впливу;
- напрацювання навичок визначення меж і режимів зон охорони об'єктів культурної спадщини, історичних ареалів.
- оволодіння прийомами графічного подання матеріалів.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Під час виконання контрольної роботи використовують персональний комп'ютер зі встановленим програмним забезпеченням (AutoCAD, ArchiCAD, Revit, Civil3D (навчальні версії), QGIS, Open Office тощо).

Схеми і креслення друкують на аркушах формату А4, А3 або А2 в чорно-білому або кольоровому вигляді.

Аналітичну частину роботи виконують окремо на аркушах формату А4 в друкованому або рукописному вигляді.

Робота має бути оформлена відповідно до встановлених вимог.

СКЛАД КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Вихідні дані

Вихідні дані, що надаються викладачем:

- об'єкт культурної спадщини, що досліджується;
- топоплан території М 1:2000.

Вихідні дані, що формуються студентом самостійно за допомогою інтернет-ресурсів, бібліотечних ресурсів та нормативно-правової бази:

- переліки і характеристики об'єктів культурної спадщини;
- матеріали чинного історико-архітектурного опорного плану міста, науково-проектної документації зон охорони пам'яток тощо;
- історичні відомості про досліджувану територію, забудову і об'єкти;
- натурні обстеження, фотофіксація.

Пояснювальна записка

Розділ 1. Історико-містобудівний аналіз території.

- Аналіз містобудівної ситуації.
- Історична довідка (скорочена).
- Виявлення об'єктів культурної спадщини.
- Аналіз періодизації, історико-культурної цінності забудови.
- Аналіз основних характеристик традиційного характеру історичного середовища.
- Визначення меж і режимів зон охорони об'єктів культурної спадщини, історичних ареалів.
- Аналіз видового розкриття об'єктів культурної спадщини, їх композиційного впливу.

Розділ 2. Обґрунтування пропозицій по регенерації забудови.

- Визначення меж зон охорони і режимів містобудівних перетворень.

Графічна частина

1. Схема історико-архітектурної оцінки забудови з чинними межами зон охорони.
2. Схема періодизації забудови.
3. Схема поверховості забудови.
4. Схема видового розкриття об'єкта культурної спадщини.
5. Схема природно-ландшафтної оцінки території.
6. Пропозиції по встановленню меж зон охорони і режимів містобудівних перетворень.

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ІСТОРИКО-МІСТОБУДІВНОГО АНАЛІЗУ ТЕРИТОРІЇ І ЗАБУДОВИ

В Законі України «Про охорону культурної спадщини» термін «традиційний характер середовища» визначається як «історично успадкований вигляд та об'ємно-просторова структура історичного населеного місця». Збереження традиційного характеру середовища дозволяє одночасно зберегти особливості видового розкриття цінних об'єктів і територій, зберегти дух історичного міста, стилістичну і композиційну єдність пам'яток і оточуючого середовища, зберегти архітектурно-містобудівну спадщину, запобігти деградації історичного середовища міст, врегулювати питання реконструкції та нового будівництва в історичних районах.

Історико-містобудівний аналіз включає в себе натурні дослідження території, детальний аналіз історичних, іконографічних і картографічних матеріалів щодо розвитку планувальної структури та роле пам'яток у довкіллі, аналіз матеріалів здійснених раніше досліджень і обстежень, зокрема історико-архітектурного опорного плану.

Матеріали історико-містобудівного аналізу в подальшому використовуються при розробленні науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон схорони пам'яток, зокрема, такі дослідження, як:

- аналіз природної основи території щодо визначення особливостей рельєфу, гідрографії, видів рослинності;
- історико-містобудівний аналіз щодо визначення історичного розвитку планування і забудови;
- натурні дослідження середовища щодо визначення просторової побудови, поверховості забудови, її стильових ознак, кольорового вирішення, впорядження, дисгармонійних будівель та споруд;
- аналіз об'єктів культурної спадщини та існуючої забудови, розташованих на прилеглих до пам'яток територіях;
- аналіз видового розкриття пам'яток;
- визначення композиційної ролі пам'яток.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота виконується в два етапи:

- виконання історико-містобудівних досліджень;
- обґрунтування пропозицій по регенерації забудови території.

Розділ 1. Історико-містобудівний аналіз території.

Аналіз містобудівної ситуації

Проводяться натурні обстеження території проектування, фотофіксація, здійснюється аналіз історичних та сучасних картографічних і іконографічних матеріалів.

Історична довідка (скорочена)

У бібліотеці і мережі Інтернет здійснюється пошук літературних джерел, що відповідають завданням контрольної роботи. Вивчаються історичні етапи формування містобудівного середовища території проектування та її забудови, період формування і характер існуючого масиву забудови, можуть додаватись іконографічні матеріали. Результати пошуку аналізуються і узагальнюються. Складається стисла історична довідка про місцевість і наявні об'єкти культурної спадщини.

Виявлення об'єктів культурної спадщини

На основі натурних досліджень, наявних літературних джерел та даних офіційних реєстрів об'єкти культурної спадщини (пам'ятки, щойно виявлені об'єкти культурної спадщини, історична забудова) виявляються і наносяться на схему історико-архітектурної оцінки забудови з чинними межами зон охорони.

Аналіз періодизації, історико-культурної цінності забудови

Першим кроком в рамках історико-містобудівного аналізу території і забудови є визначення етапів їх формування, тобто, виявлення історичного періоду, в який були сформовані основні характеристики збереженої на сьогоднішній день історичної частини міста.

Враховуючи етапи історичного розвитку міст України в формуванні традиційного характеру їх історичного середовища узагальнено можна виділити такі етапи:

- становлення основних композиційно-ландшафтних якостей території міст (період до початку XVIII століття);
- стихійний розвиток планувальної структури з часів заснування міста (до першої половини XVIII століття);
- регулятивне впорядкування планувальної структури міст (середина XVIII – середина XIX ст.);
- інтенсивний територіальний розвиток епохи капіталізму (середина XIX ст. – початок XX ст.);
- екстенсивний процес урбанізації територій (з середини XX ст.).

Визначення періоду формування дозволяє наступним кроком проаналізувати параметри, які були притаманні середовищу в саме цей період його існування і є визначальними для формування обмежувальних критерії подальшої містобудівної діяльності на цих територіях.

На основі натурних досліджень, аналізу історичних джерел і картографічних матеріалів, а також відкритих баз даних про об'єкти нерухомого майна визначається період побудови будівель і споруд в межах району. На основі попередньо проведених досліджень проводиться оцінка історико-культурної цінності всіх елементів забудови, зокрема, визначаються пам'ятки національного та місцевого значення, щойно виявлені об'єкти культурної спадщини, значна і рядова історична забудова, нейтральна і дисгармонійна забудова.

Аналіз основних характеристик традиційного характеру історичного середовища

Традиційний характер середовища є сукупністю параметрів, що визначають (характеризують) елементи забудови і середовища. Ці параметри можуть мати як чисельні показники, так і суто описове визначення. Виявлення традиційних історичних характеристик середовища полягає у чіткому визначенні його параметрів.

Для визначення ключових характеристик містобудівного історичного середовища пропонується враховувати наступні параметри:

- тип розпланувальної композиції – тип композиційної побудови планування історичної території. Характеризується видом планування вулично-дорожньої мережі та інших елементів планувальної структури міста, габаритами вулиць, площ, кварталів. Типи розпланувальної композиції: регулярна, нерегулярна, ландшафтно орієнтована,

ортогональна, радіальна, радіально-кільцева, змішана, вільне розпланування.;

- вид архітектурно-просторової композиції – вид архітектурною поєднання і взаємозв'язку всіх елементів містобудівного середовища, які в результаті створюють його завершеність і цілісність. Види архітектурно-просторової композиції середовища: периметральна, периметральна з розривами по фронту, лінійна, рядова, точкова, довільна.;

- парцеляція – розмежування територій на окремі структурні частки (парцели), де в якості парцели виступає історична садиба. Парцеляція характеризується площею садиби (парцели), її габаритами (фронт і глибина), наявністю розмежувальних елементів;

- характер забудови (домінанти, акценти, фонові, рядова забудова, взаєморозташування будівель).;

- щільність забудови, відсоток забудованості – показник, що характеризує інтенсивність використання територій, є співвідношенням між забудованими і незабудованими ділянками території планувального утворення (району, кварталу), вимірюється у відсотках або кв. м на га ;

- планувальний модуль – масштабний показник, що лежить в основі визначення співвідношення окремих розмірів розпланування території, використовується як засіб гармонізації планувальної структури;

- висота, поверховість – фізичні вертикальні розміри будівель і споруд від рівня землі та їх кількість поверхів;

- специфіка рядової забудови - протяжність, характер покрівель, кольорове вирішення, членування фасадів, характерні деталі, види будівельних матеріалів;

- особливості композиційно-видового впливу пам'яток культурної спадщини – наявність і характер видових зв'язків, їх цінність (панорами, силуети, зони видимості, видові точки, видові фронти, видові осі, зони формування видів тощо);

- масштаб і масштабність забудови – співвідношення фізичних параметрів будівель і споруд та їх частин з розмірами людини і параметрами оточуючого середовища;

- рівень збереженості історичної забудови – співвідношення між загальною кількістю будівель і споруд та історичною забудовою, відсоток історичної забудови, що зберігся до сьогодення;

- морфотипи забудови – характерні типи забудови, що мають

історико-культурну цінність, сформовані в певний історичний період (наприклад: малоповерховий розріджений, малоповерховий периметральний, традиційно-різноповерховий, периметрально-компактний тощо);

- особливості ландшафту – основні характеристики, притаманні ландшафту території історичного району, такі як форми рельєфу, водні об'єкти, рослинність тощо;
- характер елементів благоустрою (упорядження), малих архітектурних форм – особливості елементів благоустрою, що притаманні історичному району.

На основі натурних досліджень і аналізу картографічних матеріалів визначаються і описуються найбільш характерні особливості традиційного історичного середовища досліджуваної території.

Визначення меж і режимів зон охорони об'єктів культурної спадщини, історичних ареалів

На основі аналізу матеріалів чинної науково-проектної документації (історико-архітектурного опорного плану, територій пам'яток, зон охорони пам'яток, історичних ареалів тощо) визначається чинне пам'яткоохоронне зонування і режими використання територій. Всі затверджені історичні ареали, території пам'яток, зони охорони пам'яток наносяться на Схему історико-архітектурної оцінки забудови з чинними межами зон охорони.

Аналіз видового розкриття об'єктів культурної спадщини, їх композиційного впливу

Аналіз видового розкриття пам'яток і їх композиційного впливу включає в себе визначення їхньої ролі в оточенні, виявлення особливостей сприйняття а також візуальні та композиційні зв'язки з оточуючим історичним урбанізованим і природним середовищем. Результатом аналізу є встановлення характерних видових точок, видових фронтів, видових осей, зон видимості і панорам. Для кращого опрацювання особливостей видового і композиційного впливу об'єктів культурної спадщини виконуються допоміжні схеми поверховості забудови і природно-ландшафтною оцінки території, де показуються основні форми рельєфу місцевості і характер ландшафту.

За допомогою натурних досліджень необхідно виявити та дослідити всі особливості видового розкриття пам'яток, їх сприйняття в силуетах, і

панорамах, а також визначити ділянки, пов'язані з видовим розкриттям пам'яток. Всі зазначені характеристики наносяться на Схему видового розкриття об'єкта культурної спадщини.

Розділ 2. Обґрунтування пропозицій по регенерації забудови.

Визначення меж зон охорони і режимів містобудівних перетворень.

Регенерація забудови в межах історичних районів міста обумовлює наявність відповідних обґрунтованих вимог до об'ємно-просторового і архітектурного вирішення нових елементів. Містобудівним засобом збереження об'єктів культурної спадщини є зони охорони пам'яток як складова частина охоронного зонування.

Згідно з Законом України «Про охорону культурної спадщини», з метою захисту традиційного характеру середовища окремих пам'яток, їх комплексів (ансамблів), історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій навколо них повинні мати встановлюватися зони охорони пам'яток: охоронні зони, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару (частина 1, стаття 32). Зони охорони пам'яток розробляються згідно вимог ДСТУ Б Б.2.2-10:2016 «Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування».

Для обраної для дослідження пам'ятки культурної спадщини необхідно розробити зони охорони керуючись нормами ДСТУ Б Б.2.2-10:2016 та враховуючи особливості її композиційної ролі і оптимального візуального розкриття, ландшафтні умови, вимоги до збереження традиційного характеру історичного середовища, рівень збереженості історичних елементів забудови і розпланування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Тимофієнко В. І. Нариси всесвітньої історії архітектури : У 4 т. Т. 1, кн. 1. Архітектура Стародавнього світу / В. І. Тимофієнко; ред.: В. І. Єжов; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – Київ: КНУБА, 2000. - 490 с.
2. Вечерський В. Курс історії архітектури країн Східної Європи. – Київ : Вид-во «АртЕк», 2007.– 270 с.
3. Археологія України: курс лекцій: навч. посібник / за ред. Л. Л. Залізняка. – Київ : Либідь, 2005. – 504 с.
4. Культурна спадщина людства: збереження та використання : навч. посіб. / за ред. В. І. Акуленко, І. П. Магазинщикова, М. І. Моздир, О.О. Тарасенко. – Львів, 2002. – 160 с.
5. Культурна спадщина України: інноваційні підходи та сталий розвиток / Навчальний посібник / П. В. Вербицька, І. І. Гнідик, О. М. Годованська, Ю. М. Курдина, А. З. Салюк. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 148 с.
6. Березіна І. В. Історія зарубіжного мистецтва : навч. посіб. для студентів мистец. спец. – Кам'янець-Подільський : Сисин О. В. : Абетка. – 2015. – 75 с.
7. ДСТУ Б Б.2.2-10:2016 «Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування» – Київ: Мінрегіон, 2016.
8. Апостолова-Сосса Л.О. Вибіркова реконструкція кварталів житлової забудови: методичні вказівки до виконання курсового проєкту. – Київ: КНУБА, 2023. – 52 с.
9. Плешкановська А.М., Бірюк С.П. Розроблення пропозицій щодо реконструкції забудови в історичних кварталах міст: методичні вказівки до виконання курсової роботи. – Київ: КНУБА, 2015. – 40 с.
10. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій. – Київ: Мінрегіон, 2019.
11. Закон України «Про охорону культурної спадщини».
12. Закон України «Про охорону археологічної спадщини».
13. Апостолова-Сосса Л., Сердюк О., Козак С. Управління територією. Заповідник “Стародавній Київ”. – Київ, Видавничий дім “АДЕФ-Україна”, 2025. – 212 с.
14. Вечерський В.В. Спадщина містобудування України: теорія і практика історико-містобудівних пам'ятко-охоронних досліджень

населених місць: монографія. – Київ: НДІТІАМ, ГУМА КМДА, 2003. – 558 с.

15. Євреїнов Ю., Мардер А. Історія архітектури // Архітектура: короткий словник-довідник. – Київ : Будівельник, 1995. – С. 114.

16. Історія української архітектури / Ю. Асєєв, В. Вечерський, О. Годованюк та ін.; за ред. В. Тимофієнка. – Київ : Техніка, 2003.– 472 с.

17. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження / [за ред. В. О. Горбика, С. І. Кота] – Київ : НАН України; Ін-т історії України, 1998. – 400 с.

18. Поливач К.А. Культурна спадщина та її вплив на розвиток регіонів України / наук. ред. Руденко Л.Г. – Київ: Інститут географії НАН України, 2012. – 208 с.

19. Аалтонен Г. Історія архітектури: пер. з англ. – Харків : Фактор: Pelican, 2012. – 256 с.

20. Класифікатори нерухомих об'єктів культурної спадщини України / НДІ пам'яткоохорон. дослідж. – Київ : Фенікс, 2012. – 77 с.

21. Міжнародні засади охорони нерухокої культурної спадщини : [міжнародні документи] / Міністерство культури і туризму України, Державна служба з питань національної культурної спадщини, Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень; Міністерство культури і туризму України, Державна служба з питань національної культурної спадщини, Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень. – Київ : Фенікс, 2008. – 176 с.

22. Паризька Декларація «Про культурну спадщину як рушійну силу розвитку». Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць (ICOMOS). – Париж, 2011. – 11 с.

23. Про затвердження Списку історичних населених місць України : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07. 2001 № 878 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 31. – С. 104, ст. 1402.

24. Історико-культурні заповідники. Плани організації територій / [за ред. В. В. Вечерського] – Київ, 2014. – 256 с.

25. Денисенко Г.Г. Культурна спадщина у формуванні історичної пам'яті. – Київ : Інститут історії НАН України, 2018. – 319 с.

26. Історико-культурні заповідники: Номінаційні досьє об'єктів культурної спадщини, запропоновані для занесення до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. – Київ: НДІ пам'яткоохоронних досліджень, 2014. – 280 с.

27. Плешкановська А.М., Савченко О.Д. Епохи та міста. – Київ: Логос, Інститут урбаністики, 2019. – 264 с.

Інформаційні ресурси / Information resources:

28. <http://library.knuba.edu.ua/>
29. <https://mkk.kga.gov.ua/>
30. <http://kievgenplan.grad.gov.ua/uk/>
31. <https://gis.kievcity.gov.ua/>
32. <https://www.guoks.gov.ua/>
33. <http://municipal.kiev.ua/kiev/>
34. <https://map.land.gov.ua/>
35. <https://kga.gov.ua/>

Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури
Кафедра міського господарства

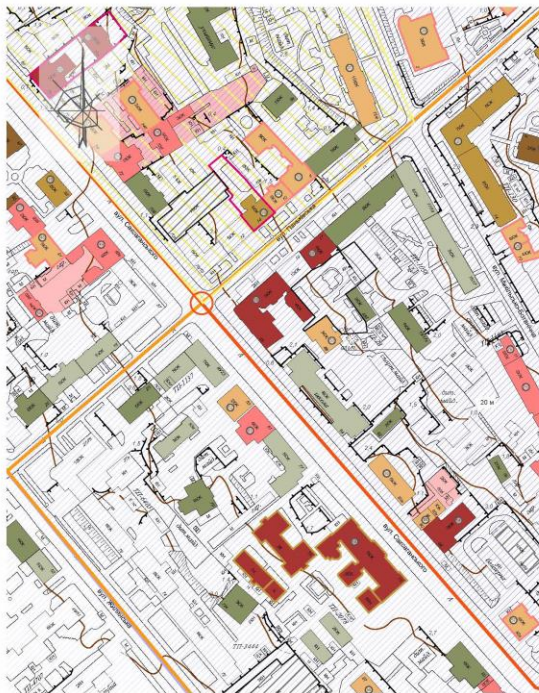
КОНТРОЛЬНА РОБОТА
«Історико-містобудівний аналіз забудови і території»
з дисципліни Історико-культурна спадщина

Виконав студент групи
УПП_____факультету
урбаністики та
просторового планування

Перевірила доц.
Апостолова-Сосса Л.О.

Київ 20...

КОМПОЗИЦІЙНО-ХУДОЖНЯ ОЦІНКА ТЕРИТОРІЇ

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- Об'єкти культурної спадщини**
- ПАМ'ЯТКА ІСТОРИЧНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ
 - ПАМ'ЯТКА ІСТОРИЧНОГО МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
 - ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ
 - ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
 - ПАМ'ЯТКА САДОВО-ПАРКОВОГО МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
 - ПАМ'ЯТКА ІСТОРИЧНОГО МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
 - ТЕРИТОРІЯ ПАМ'ЯТКИ
 - ЦЬОНО ВИВЕЧЕНІЙ ОБ'ЄКТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ (АРХІТЕКТУРА)
 - ЦЬОНО ВИВЕЧЕНІЙ ОБ'ЄКТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ (САДИ)
 - ЦЬОНО ВИВЕЧЕНІЙ ОБ'ЄКТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ (МІСЦЕЦІТ)
 - ЦІНА СПОРТІВНА ЗАБУДОВА
 - ПЕРЕДА ІСТОРИЧНА ЗАБУДОВА
 - ТЕРИТОРІЯ ІСТОРИЧНИХ САДИВ
- Рівні об'єкти**
- ДИСТАНЦІЙНІ ОБ'ЄКТИ
- Міжзонні кордони/границі зон**
- ЗОНА РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБУДОВИ ПЕРШОЇ КАТЕГОРІЇ
 - ЗОНА РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБУДОВИ ДРУГОЇ КАТЕГОРІЇ
 - ЗОНА РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБУДОВИ ТРЕТЬОЇ КАТЕГОРІЇ
 - ЗОНА ОРОСКОПИЧУВАННЯ МІСТОБУДОВНИХ МІСЦЕВИХ ЗНАЧЕННЯ
 - ЗОНА ОРОСКОПИЧУВАННЯ АРХІТЕКТУРНО-МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ САДИВ
 - ЗОНА ОРОСКОПИЧУВАННЯ АРХІТЕКТУРНО-МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ МІСЦЕЦІТ
 - ЗОНА ОРОСКОПИЧУВАННЯ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
 - ПУТЬ ПРОВАНСЬКОГО ПЕРІОДУ
 - ПУТЬ ПРОВАНСЬКОГО ПЕРІОДУ
 - ПУТЬ ПРОВАНСЬКОГО ПЕРІОДУ
- Композиторські характеристики**
- ОСНОВНІ
 - ДОПОГІРНІ
 - КОМПОНОВАНО-ПЛАНІВАНІЙНІ
 - КОМПОНОВАНО-ПЛАНІВАНІЙНІ
 - КОМПОНОВАНО-ПЛАНІВАНІЙНІ

ПЕРЕЛІК ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ:

- Пояснює:**
1. Будинок, у якому жив український історик, політик і громадський діяч М.С. Грушевський, поч. XX ст. (пам'ятка історичного національного значення), вул. Пам'ятська, 9
 2. Меморіальний будинок, в якому у 1959 по 1961 роки проживав академік Бєлєдний О.І., 1959-61 рр. (пам'ятка історичного місцевого значення), вул. Мильсько-Ботанична, 14
 3. Житий будинок, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури місцевого значення), вул. Тарасівська, 6/а
 4. Меморіальний будинок, в якому у 1889 р. жила Леся Українка, 1887 р. (пам'ятка історичного місцевого значення), вул. Тарасівська, 14
 14. Житий будинок, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури та містобудування місцевого значення), вул. Сагайдачного, 58
 15. Ліцей. Меморіальний будинок - науково-дослідний інститут гірничої інженерії ім. акад. Справського, який був організатором інституту, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури та містобудування, історичного місцевого значення), вул. Сагайдачного, 75
 16. Житий будинок, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури місцевого значення), вул. Пам'ятська, 2/188
 17. Житий будинок, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури місцевого значення), вул. Пам'ятська, 17
 18. Будинок, в якому у 1893-1894 рр. членами студентського марксистського гуртка розмовувалися на тему проваєнізму М.Маркса (Ф.Енгельса, II пол. XIX ст. (пам'ятка історичного місцевого значення), вул. Пам'ятська, вул.12 (Степан Халтуряк, 12 - адреса за рішенням)
- Цьono вивечені об'єкти культурної спадщини:**
28. Будинок пробутовий, в якому мешкали, у 1915-1922 рр. Буркес Б.Я. - вчений-математик, до 1985 р. - Буркес С.В., перекладач, заслужений діяч мистецтв, 1941 р. (забудова) (цьono вивечені об'єкти архітектури та містобудування, історії), вул. Мильсько-Ботанична, 10
 27. Будинок житловий 1886-1897рр. (цьono вивечені об'єкти архітектури), вул. Мильсько-Ботанична, 4
 28. Будинок пробутовий, 1910-рр. (цьono вивечені об'єкти архітектури), вул. Мильсько-Ботанична, 2
 33. Будинок, в якому мешкали письменники, громадські діячі: Вороний М., Гринченко Б.Д., Крюченко І., лікар, громадський діяч, у 1913-14 рр. мистецтва радянської України «Світло» та «Січень», 1909-10 рр., 2004 рр. (проектанти: надбудова мансарди) (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування, історії), вул. Пам'ятська, 9
 34. Будинок житловий, в якому проживав Демидов П.Д., лікар, епіграф, 1880-80-ті рр., 1914-15 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури, історії), вул. Пам'ятська, 10
 36. Фойєль, поч. XX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури, історії), Сагайдачного, вул. 74
 51. Будинок пробутовий, 1886-99 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури), вул. Сагайдачного, 81
 52. Будинок житловий, в якому мистецтво правління Товариства українських кооператорів «Наша кооператива», проваєнізм Стасюк М. - кооператор і політичний діяч, 1882, 1896 рр. (надбудовано другий поверх) (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 83
 53. Будинок житловий, в якому проживав Садовий О., лікар, вчений, 1890-рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 65
 73. Садиба міста, в якій проживав Милуто-Майна, мистецтва редакція газети «Кієвська старина», кіл. XIX - поч. XX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 60
 54. Фойєль, поч. XX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 60-5
 55. Будинок житловий, 1890 р. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 60-а
 57. Будинок житловий, в якому проживав Берендич В. - історик, педагог, 2-га пол. XIX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії, архітектури), вул. Сагайдачного, 52
 58. Будинок житловий (надбудовано ВУСОМ проваєнізм 1935 р., 1950-ті рр. (пробудовано) (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування), вул. Сагайдачного, 65
 66. Будинок житловий, в якому проживали Жуковський М. - вчений, член-кореспондент імператорської Петербурзької Академії Наук, Осьман В. - архітектор, кіл. XIX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 46
 74. Будинок пробутовий, 1910-рр. (цьono вивечені об'єкти архітектури), вул. Сагайдачного, 3
 75. Будинок житловий (проектанти: Українська Київська дистанція будівель і споруд Південно-західної залізниці, 1951-1958 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування), вул. Мильсько-Ботанична, 1
 76. Будинок житловий (проектанти: Українська Київська дистанція будівель і споруд Південно-західної залізниці, 1951-1958 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування), вул. Мильсько-Ботанична, 1/9
 76. Будинок житловий (проектанти: Українська Київська дистанція будівель і споруд Південно-західної залізниці, 1951-1958 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування), вул. Мильсько-Ботанична, 7/6
 76. Будинок житловий (проектанти: Українська Київська дистанція будівель і споруд Південно-західної залізниці, 1951-1958 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування), вул. Мильсько-Ботанична, 11

ПЕРІОДИЗАЦІЯ ЗАБУДОВИ

ПЕРЕЛІК ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ:

- Пояснює:**
1. Будинок, у якому жив український історик, політик і громадський діяч М.С. Грушевський, поч. XX ст. (пам'ятка історичного національного значення), вул. Пам'ятська, 9
 2. Меморіальний будинок, в якому у 1959 по 1961 роки проживав академік Бєлєдний О.І., 1959-61 рр. (пам'ятка історичного місцевого значення), вул. Мильсько-Ботанична, 14
 3. Житий будинок, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури місцевого значення), вул. Тарасівська, 6/а
 4. Меморіальний будинок, в якому у 1889 р. жила Леся Українка, 1887 р. (пам'ятка історичного місцевого значення), вул. Тарасівська, 14
 14. Житий будинок, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури та містобудування місцевого значення), вул. Сагайдачного, 58
 15. Ліцей. Меморіальний будинок - науково-дослідний інститут гірничої інженерії ім. акад. Справського, який був організатором інституту, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури та містобудування, історичного місцевого значення), вул. Сагайдачного, 75
 16. Житий будинок, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури місцевого значення), вул. Пам'ятська, 2/188
 17. Житий будинок, поч. XX ст. (пам'ятка архітектури місцевого значення), вул. Пам'ятська, 17
 18. Будинок, в якому у 1893-1894 рр. членами студентського марксистського гуртка розмовувалися на тему проваєнізму М.Маркса (Ф.Енгельса, II пол. XIX ст. (пам'ятка історичного місцевого значення), вул. Пам'ятська, вул.12 (Степан Халтуряк, 12 - адреса за рішенням)
- Цьono вивечені об'єкти культурної спадщини:**
28. Будинок пробутовий, в якому мешкали, у 1915-1922 рр. Буркес Б.Я. - вчений-математик, до 1985 р. - Буркес С.В., перекладач, заслужений діяч мистецтв, 1941 р. (забудова) (цьono вивечені об'єкти архітектури та містобудування, історії), вул. Мильсько-Ботанична, 10
 27. Будинок житловий 1886-1897рр. (цьono вивечені об'єкти архітектури), вул. Мильсько-Ботанична, 4
 28. Будинок пробутовий, 1910-рр. (цьono вивечені об'єкти архітектури), вул. Мильсько-Ботанична, 2
 33. Будинок, в якому мешкали письменники, громадські діячі: Вороний М., Гринченко Б.Д., Крюченко І., лікар, громадський діяч, у 1913-14 рр. мистецтва радянської України «Світло» та «Січень», 1909-10 рр., 2004 рр. (проектанти: надбудова мансарди) (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування, історії), вул. Пам'ятська, 9
 34. Будинок житловий, в якому проживав Демидов П.Д., лікар, епіграф, 1880-80-ті рр., 1914-15 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури, історії), вул. Пам'ятська, 10
 36. Фойєль, поч. XX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури, історії), Сагайдачного, вул. 74
 51. Будинок пробутовий, 1886-99 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури), вул. Сагайдачного, 81
 52. Будинок житловий, в якому мистецтво правління Товариства українських кооператорів «Наша кооператива», проваєнізм Стасюк М. - кооператор і політичний діяч, 1882, 1896 рр. (надбудовано другий поверх) (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 83
 53. Будинок житловий, в якому проживав Садовий О., лікар, вчений, 1890-рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 65
 73. Садиба міста, в якій проживав Милуто-Майна, мистецтва редакція газети «Кієвська старина», кіл. XIX - поч. XX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 60
 54. Фойєль, поч. XX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 60-5
 55. Будинок житловий, 1890 р. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 60-а
 57. Будинок житловий, в якому проживав Берендич В. - історик, педагог, 2-га пол. XIX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії, архітектури), вул. Сагайдачного, 52
 58. Будинок житловий (надбудовано ВУСОМ проваєнізм 1935 р., 1950-ті рр. (пробудовано) (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування), вул. Сагайдачного, 65
 66. Будинок житловий, в якому проживали Жуковський М. - вчений, член-кореспондент імператорської Петербурзької Академії Наук, Осьман В. - архітектор, кіл. XIX ст. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами історії), вул. Сагайдачного, 46
 74. Будинок пробутовий, 1910-рр. (цьono вивечені об'єкти архітектури), вул. Сагайдачного, 3
 75. Будинок житловий (проектанти: Українська Київська дистанція будівель і споруд Південно-західної залізниці, 1951-1958 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування), вул. Мильсько-Ботанична, 1
 76. Будинок житловий (проектанти: Українська Київська дистанція будівель і споруд Південно-західної залізниці, 1951-1958 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування), вул. Мильсько-Ботанична, 7/6
 76. Будинок житловий (проектанти: Українська Київська дистанція будівель і споруд Південно-західної залізниці, 1951-1958 рр. (цьono вивечені об'єкти культурної спадщини за видами архітектури та містобудування), вул. Мильсько-Ботанична, 11

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- Періодизація забудови**
- ЗАБУДОВА СЕРЕДИНИ КІНЦА ХІХ СТ.
 - ЗАБУДОВА ПЕРІОДУ КІНЦЯ ХІХ ПОЧАТОК ХХ СТ.
 - ЗАБУДОВА 1930-Х РОКІВ
 - ЗАБУДОВА 1950-Х РОКІВ
 - ЗАБУДОВА 1880-1890-Х РОКІВ
 - ЗАБУДОВА 1880-1990-Х РОКІВ

Навчально-методичне видання

ІСТОРИКО-МІСТОБУДІВНИЙ АНАЛІЗ ЗАБУДОВИ І ТЕРИТОРІЇ

Методичні рекомендації
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Історико-культурна спадщина»
для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти спеціальності
G19 (192) «Будівництво та цивільна інженерія»

Укладач **АПОСТОЛОВА-СОССА** Любов Олександрівна

Комп'ютерне верстання *А. П. Селівестрової*

Ум. друк. арк. 1,16. Обл.-вид. арк. 1,25
Електронний документ. Вид № 35/V-26.

Виконавець і виготовлювач

Київський національний університет будівництва і архітектури
Проспект Повітряних Сил, 31, Київ, Україна, 03037

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002